

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 3440, uprava 2465
 Izdaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Večja mesečna prejemana
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
 sprejema tudi oglašni oddatek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.400

Neizpolnjeni sen teoretičnih idealistov

Od razoroževanja do nenapadalnega pakta

V vrtincu burnih dogodkov zadnjih tednov se je umaknilo razorožitveno vprašanje nekam v ozadje, deloma je pa zmanjšana zanimanja javnosti za to zadevo krivo tudi to, da se bližamo že tretji obletnici pričetka razorožitvene konference v Ženevi, ki še vedno ni končana. Svet je postal top za vse, kar je s tem v zvezi, in menda skoraj ni več človeka ne v Evropi ne kje drugje, ki bi še verjel, da bi se dala v dogledni bodočnosti doseči razorožitev, o kakršni so sanjali ob koncu svetovne vojne veliki idealistični teoretiki, ki so mislili, da bo z zaključkom mirovnih pogodb in ustanovitvijo Društva narodov napočila človeštvu nova, zlata doba večnega miru. Prav ti idealisti, na čelu jim pokojni ameriški predsednik Wilson, so bili iniciatorji sklicanja razorožitvene konference. Toda od smrti Wilsona do tega datuma pred tremi leti, in zlasti v tej zadnji triletni dobi se je na svetu toliko spremenilo, da nam je postala zamišljena zlata doba večnega miru — utopija. Kje daleč je od nas! Morda bolj kakor kdajkoli prej!

Že takrat, ko so se delegati razorožitvene konference prvič sešli, smo uvideli, da ne gre za tisto, kar so iniciatorji zamislili, torej za resnično, popolno razorožitev in eliminiranje vojne iz kompleksa sredstev mednarodne diplomacije, marveč le za — omejitve oboroževanja, za ustvaritev neke vrste ravnotežja med vojaškimi silami velesil in držav. Tekom konference se je debata od tega ideala še bolj oddaljevala in na posled smo prišli celo tako daleč, da naj bi razorožitvena konferenca rešila: ne vprašanje razorožitve sveta, temveč vprašanje nove oborožitve Nemčije in drugih ob koncu svetovne vojne razoroženih držav. Nemčija v tej svoji zahtevi ni popustila in vse kaže, da tudi nikoli ne bo. V najnovejši fazi je pa krenilo vprašanje »razorožitve« še za korak dalje v stran od prvotne zamisli, da ekstremna, ki mu jemlje še zadnjo pravico do imena »razoroževanje«. Po zadnji angleški in italijanski spomenici in zlasti še po obisku angleškega delegata lorda Edena v Parizu, Berlinu in Rimu se govori o taki »razorožitvi«, ki bi priznala oboroženim državam pravico do ohranitve oborožitve na sedanji višini. Nemčiji in drugim razoroženim državam pa pravico do večje »defenzivne« oboro-

žitve. Mimo tega bi se uveljavile samo še nekatere omejitve, kakor n. pr. prepoved plinske vojne itd.

Skoraj edina država, ki forsira nadaljevanje pogajanj, je Anglija. Če ne ne bi bilo, bi razorožitvena konferenca zaspala prav tako sama po sebi, kakor je svetovna gospodarska, ki se je odgodela do — svetovnega Nikoli. Anglija forsira nadaljevanje seveda samo zaradi tega, ker je nasprotnica vsake nove vojne, ki bi zavzela prevelik obseg, zato ker ve, da ne more nikjer na svetu ničesar več pridobiti, lahko pa veliko izgubi. Načelna nasprotnica vojne je pa tudi Francija, ki ji je versajska mirovna pogodba prinesla vse, kar si je želela. Zaradi strahu pred nemško »revanšo« je pa proti razorožitvi preko meje, ki se ji zdi za absolutno varnost odnosno pripravljenost potrebna, in zato še bolj odločno proti vsaki novi oborožitvi Nemčije. Sicer pa gredo vojna ministrstva in generalni štabi preko vseh razprav svojo pot in ne mislijo prav nič na »razorožitev« in »omejitve«. Tudi Nemčija je kljub prepovedi že sedaj pripravljena »za vsak primer«.

O sklicanju plenuma razorožitvene konference v Ženevi sedaj sploh ni govora. Problem se skuša rešiti na ta način, da se pretresa na sestankih diplomatov in da se pripravlja neka ožja konferenca, enkrat samo štirih, drugič vseh velesil, tretjič pa večje skupine držav. Najnovejši namen je sklicati v Londonu konferenco zastopnikov Anglije, Amerike, Francije, Italije, Nemčije, Rusije, Japonske, Poljske, držav male antante, Španije in Belgije. Tam naj bi se potem rešilo od »razorožitve« tisto, kar se še da. Istočasno se pa oglašajo zastopniki severnoameriških Združenih držav Norman Davis s predlogom, naj se sklene med vsemi državami sveta pak: nenapadanja. Davis prihaja sedaj v Evropo, da bi jo pridobil za ta »surogat« razorožitve. Bo imel več sreče kakor jo je imel s svojimi razorožitvenimi predlogi in spomenicami? Dvomimo! In če jo bo imel, ali naj ta svetovni nenapadalni pakt zares doseže to, kar je hotela razorožitev? Zlato dobo večnega miru? Ta pakt bi bil samo izhod za silo iz začasnega, morda celo le prav kratkotrajnega pomena. Sen o resnični razorožitvi bo ostal pač še dolgo samo — sen! — r.

Avstrijski legitimisti na umiku

ZANIMIVA IZJAVA PODKANCELARJA FEYA. — ODPOR MALE ANTANTE PROTI HABSBUŽANOM POMAGAL.

PARIZ, 5. marca. Avstrijski podkancelar Fey je dopisniku »Petit Parisien« dal zanimive izjave o monarhističnem gibanju v Avstriji. Med drugim je Fey izjavil, da monarhistično vprašanje v Avstriji ni aktualno in da ga ne more rešiti Avstrija sama, ker je odvisno od mednarodnega stališča. Čeprav sprejme avstrijska vlada legitimiste v patriotično fronto, še to ne pomeni, da se v celoti strinja s programom te struje. Na vprašanje, če bo hajmver razpuščena, je Fey odgovoril: »Hajmver bo še tudi za v bodoče skrbela za red in mir v državi.« Ob koncu je podkancelar Fey tudi dejal, da ne veruje, da bi nacionalni socialisti napravili prevrat. Če bi pa do tega prišlo, je avstrijska eksekutiva tako močna, da ga bo že v kali zatrla. To izjavo je treba seveda razumeti

tako, da je Avstrija iz mednarodnega odpora, zlasti pa s strani male antante in Nemčije spoznala, da bi pomenila vrnitev Habsburžanov sedaj tako velik zapletljaj, da ne more prevzeti zani odgovornosti.

Dollfussov apel koroškim Slovencem

BELJAK, 5. marca. Včeraj je bilo tu veliko zborovanje Domovinske zveze, katerega se je udeležilo okoli 25.000 Korošcev in Tirolcev. Na zborovanju je govoril zvezni kancelar dr. Dollfuss, ki je prisel v Celovec z letalom, v Beljak pa z avtom. Narodni socialisti so hoteli motiti zborovanje, so pa bili odstranjeni in jih je bilo več aretiranih. Dr. Dollfuss je povabil k sodelovanju za Avstrijo tudi koroške Slovence.

Nadaljevanje proračunske debate

Proračun v načelu sprejet — Razprave o proračunskih posameznih ministrstev — Interpelacije na današnji dopoldanski seji

BEOGRAD, 5. marca. Po burnih prekanjih v soboto dopoldne in deloma tudi popoldne je bila v nočni seji včeraj ob 1.30 načelna proračunska debata zaključena z glasovanjem, ki se je končalo uro pozneje, t. j. ob 2.30. Glasovalo je 259 narodnih poslancev, in sicer se jih je 236 izreklo za proračun, 23 pa proti. Po glasovanju je predsednik dr. Kumanudi zaključil sejo in odredil pričetek podrobne debate za včeraj dopoldne ob 8. uri. Na vrsto je prišel najprej proračun vrhovne državne uprave. Ekspozice je podal finančni minister dr. Gjorgjević. Proračun znaša 149.781.613 Din in je za Din 1.781.610 manjši od lanskega. Iz tega se krijejo izdatki za kraljevski dom, narodno predstavništvo, vladno predsedstvo, državni svet, glavno kontrolo, kraljevski civilni dom in pisarno redov. V debato so posegli poslanci dr. Miletić, ki se je zavzemal za državno uradništvo in prebivalstvo okolice Zadra; Stefanović in dr. Melikoš, ki sta kritizirala delovanje Centralnega presbiroja; Ivančević, ki je zahteval zakone o samoupravah in dru-

gi. Proračun je bil nato sprejet z akklamacijo. Nato je prišel na vrsto proračun pravosodnega ministrstva. Ekspozice je podal minister Maksimović, govorili pa so razni poslanci. Skupščina je sprejela proračun z veliko večino. Ob 14.13 se je seja prekinila in se nadaljuje danes dopoldne.

BEOGRAD, 5. marca. Današnja seja skupščine se je pričela ob 8. uri. Pred prehodom na dnevni red je zahteval dr. Hodžera korekturo zapisnika zadnje seje, kar pa je večina odklonila. Nato je postavil poslanec Slavić ministrskemu predsedniku interpelacijo radi neke korupcijske afeze pri najetju nekega kredita pri državni Hipotekarni banki. Ker predsednika ni na seji, bo odgovoril prihodnjič. Poslanec dr. Melikoš je postavil interpelacijo ministru Puciju zaradi zaposlovanja tujcev, ker pa je minister še nedavno odgovoril na enako interpelacijo, jo je skupščina odklonila in se lotila proračuna prosvetnega ministrstva. Ekspozice je podal minister dr. Šumenković. — Seja se nadaljuje.

Avstrija italijanska Mandžurija

SESTANEK DOLLFUSSA, GÖMBÖSA IN MUSSOLINIJA V RIMU. — MNENJE PARIŠKEGA DNEVNIKA »TEMPSA«.

RIM, 5. marca. Sestanek avstrijskega zveznega kancelarja dr. Dollfussa, madžarskega ministrskega predsednika Gömbösa in Mussolinija bo 14. t. v Rimu. Dollfuss in Gömbös bosta prišla v Rim 13. t. m. in bosta ostala tu do 16. t. m. Na konferenci vseh treh predsednikov se bodo pretresala vsa vprašanja sodelovanja Italije, Avstrije in Madžarske in ureditve podonavskega vprašanja. Ves italijanski tisk pozdravlja že sedaj prihod obeh ministrskih predsednikov, a se izgublja v splošnih frazah, ne da bi obravnaval konkretna vprašanja dnevnega reda sestanka. Splošno naglašajo, da prevzema Mussolini iniciativo za ureditev Podonavja, ki naj zagotovi Evropi mir. Glavno stremiljenje Italije je za gotovitev neodvisnosti Avstrije. V zvezi s tem se zatrjuje, da se bodo iskali, menda na iniciativo Pariza, tudi stiki z malo antanto. Po še nepotrjenih

vesteh bo baže koncem tega meseca prisel v Rim tudi zastopnik male antante, češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš, ker pa so se take vesti pojavile že večkrat, ne da bi se uresničile, obstoja tudi o teh opravičen dvom. Z rimskim sestankom se bavi tudi francoski in ostali evropski tisk, ki v splošnem ne veruje, da bi se dala doseči trajna ureditev zadev Podonavja na rimski bazi.

PARIZ, 5. marca. »Temps« razpravlja o bližnji rimski konferenci in pripominja, da Italija ne rabi še sporazuma de iure, ker de facto itak že obstoja. List opozarja na odklonilno stališče Nemčije, ki noče, da bi napravila Italija iz Nemčije neke vrste Mandžurijo ter na vznemirjenje pri mali antanti. List pravi nadalje, da bo moral Rim končno spoznati, da pri svojih načrtih v Podonavju ne bo našel le na odpor Nemčije, marveč tudi male antante.

Smrt prebivalstva

francoskega otoka

TOKIO, 5. marca. Na otoku Utsuryo v Japonskem morju se je odigrala strašna tragedija. Te dni so divjali v Japonskem morju silni viharji s snežnim metežem in je bil najhujše prizadet omenjeni otok, ki se je najbrže spremenil v veliko pokopališče. Po poročilih s sosednjih otokov je izgubilo v tej katastrofi življenje 4000 prebivalcev. Na otok se je podala rešilna ekspedicija, vendar pa je vse njeno prizadevanje zaman, ker je pokrajina pokrita z debelo plastjo snega in ni opaziti nikjer znakov življenja. Na obali otoka je ekspedicija našla 55 človeških trupel.

NOVA FRANCOSKA AFERA.

PARIZ, 5. marca. Neki tukajšnji list poroča o novi veliki aferi, v katero so zapletene odličnejše osebnosti, ki so ime

le svoje roke vmes pri prijavljanju čistokrvnih konj za največje angleške tekme. Nova afera je vzbudila precejšnje ogorčenje med prebivalstvom, ker so nekateri na nepošten način zaslužili pri nagradah in stavah več milijonov funtov.

NOVA LEŽIŠČA ZLATA.

JOHANNESBURG, 5. marca. Na področju Južne Transvalije v Južni Afriki so odkrili zlata polja in zlato žile, ki vsebujejo velike količine zlata. Obseg teh zlatih polj meri okrog 160 km².

ŠPANSKA VLADNA KRIZA REŠENA.

MADRID, 5. marca. Dosedanji ministrski predsednik Lerroux, ki je dobil po odstopu zopet mandat za sestavo nove vlade, je svojo misijo srečno izvršil. V njegovi novi vladi je osem radikalov, dva sta neodvisna republikanca, po en minister pa pripada skupinam progresistov, liberalcev in agrarcev.

Dnevne vesti

Dr. Jankoviča zadnja pot. Včeraj popoldne so pokopali na pobrežnem pokopališču kazniškega zdravnika in nekdanjega ministra g. dr. Franca Jankoviča. Pogreba se je udeležilo mnogo različnih zastopnikov oblasti in javnega življenja. Predsednika vlade je na pogrebu zastopal podban g. dr. Pirkmajer. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika v imenu stanovskih tovarišev in zdravniške zbornice za Slovenijo ter mariborskega zdravniškega društva, katerega predsednik je bil pokojni, mariborski zdravnik dr. Vilko Marín.

Upokojeno učiteljstvo ima svoj tromeščni sestanek v četrtek 8. marca ob 15. v gostilni Koštomaj v Mlinski ulici.

Plače učiteljstva za marec. Z ozirom na vprašanja učiteljstva zaradi izplačila mesečnih prejemkov za marec, javlja sekcija JUU, da je intervenirala ter dobila pojasnilo, da bodo prejemki učiteljstvu do 10. tm. izplačani. JUU sekcija za dravsko banovino.

Iz poštne službe. V poštne službi so imenovani za dnevničarje: Alojzij Pavlovič pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah, Vladimir Lampič v Murški Soboti in Josip Iljaš v Ptuj; premeščena pa sta uradnik Anton Sitar iz Maribora v Raibenburg, zvaničnik Ivan Pirc pa iz Maribora v Ljubljano.

Sijajno uspela prireditelj Jadranske straže. Mariborska Jadranska straža je priredila v soboto zvečer v okusno okrašeni uniojski dvorani lepo uspelo prireditev pod devizo »Jadranska noč«. Prostorna dvorana je bila nabito polna in se je prireditve udeležil tudi predsednik ljubljanskega oblastnega odbora Jadranske straže podban g. dr. Pirkmajer z gospo, tajnik oblastnega odbora ljubljanske Jadranske straže g. dr. Jeglič, navzoči pa so bili tudi predsednik mariborskega oblastnega odbora Jadranske straže mestni župan g. dr. Lipold z gospo, predsednik Tuijsko-prometne zveze vpokojeni prvi državni pravdnik g. dr. Ivan Jančič, oba okrajna glavarja gg. Milan Makar in dr. Senekovič, starosta mariborske sokolske župe g. dr. Gorišek, magistratni direktor g. Rodošek, poveljnik inženjerske podčastniške šole polkovnik g. Božo Putnikovič, poveljnik 45pehotnega polka polkovnik g. Glišić in predstavniki drugih mariborskih nacionalnih organizacij. Prireditelj je bila otvorena z državno himno, ki jo je zaigrala vojaška godba. Spored prireditve je bil bogat in pester in so bile vse točke podane brezhibno. Poseben značaj so dale prireditvi slikovite in pester narodne noše. Bilo je tudi tekmovalstvo za najlepšo narodno nošo in je bila pri nagradnem tekmovalstvu prisojena prva nagrada za najlepšo narodno nošo gđ. Gregoričevi iz Beograda, druga nagrada g. Šegovi, tretja nagrada pa gđ. Šušteršičevi. Včeraj v nedeljo popoldne pa je bila seja eksekutiv ljubljanskega in mariborskega odbora Jadranske straže. Na seji so razpravljali predvsem o socialnem delovanju Jadranske straže.

Mestno načelstvo v Mariboru opozarja na razpis I. pehotne podčastniške šole kralja Aleksandra v Beogradu za sprejem gojencev v to šolo. V poštevi pridejo kandidati iz meščanstva, rojeni od 1. 1913 do 1. 1917 in kandidati iz vojske, ki niso starejši od 23 let. Rok vlaganja prošnje je do 15. IV. t. l. Vsi ostali pogoji so na vpogled pri mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu 11. Interesenti se opozarjajo na točno in pravilno izpolnitev prošnje in dokumentov.

Zamenjava dinarsko-kronskih bankovcev. Dne 25. maja t. l. poteče rok za zamenjavo dinarsko-kronskih bankovcev po Din 1000 (kron 4000) in Din 100 (kron 400), ki se jemljejo iz prometa. Bankovci nosijo podpis: »Ministar finansija dr. M. Ninčič«, ter so brez datuma izdaja in so izdelani v vijoličastomodri barvi. Točen opis teh bankovcev je objavljen v »Službenih Novinah« št. 121 z dne 25. maja 1929. Bankovce zamenjujejo Narodna banka v Beogradu in vse njene podružnice v državi s polno vrednostjo z drugimi bankovci do 25. maja 1934. Po tem dnevu izgube omenjeni bankovci vsako vrednost ter jih Narodna banka, kakor tudi glavna državna blagajna finančnega ministrstva ne bosta več sprejemali.

Po bolgarskih gorah. Bolgarske gore so našim planincem do mafa še neznane. Le redko se je pojavil v tem skitem svetu slovenski turist, še manj pa alpinist. Prvo odpravo alpinistov je organiziral navdušeni planinec, znani poznavalec naše gorske flore g. dr. Arnošt Brilej. Dr. Brilej je lani prebil del časa v Bolgariji in ob tej priliki obiskal znamenite obronke Vitoše in pogorje Rile in Pirina. Pot ga je vodila preko obmejnega Caribroda do Sofije, do koder je najugodnejši pristop na komaj nekaj kilometrov oddaljeno Vitošo. S tega znamenitega vrha se je povzpela na planoto Danko, kjer se odpira divna dolina šumeče Bistrice. Obiskal je še planino Rilo in Pirin ter osvojil najvišji vršac Eltepe. Vsa ta gorska skupina se ponaša z divno planinsko romantiko, z množino prelestnih jezer, ki so na več krajih zvezana z žuborečimi vodopadi. Tura se je končala z obiskom najvišjega vrha, visoke Musale (2920 m). Iz Musale se je spuščal proti severnim pobočjem, kjer ga je sprejela pod streho koča bolgarskega planinskega društva. Dr. Brilej je marsikatero sliko s tega zanimivega potovanja obdržal v kameri. Iz te obilice krasnih posnetkov bo v sredo 7. t. m. pokazal okoli 100 skioptičnih slik v okviru predavanja smučarskega odseka SPD. Dr. Brilej, ki je znan planinski predavatelj, nas bo ob tej priliki vodil v ta začarani gorski raj in nam odprl novi svet.

Zahvala. Gospa odvetnika dr. Fornazariča je darovala namesto venca na grob pokojne ge. Škerleve, tašče uglednih mariborskih veletrgovcev gg. Pinterja in Lenarda, znesek 100 Din Počitniškemu domu kraljice Marije, zakar ji izreka odbor prisrčno zahvalo.

Orkestralni odsek Glasbene Matice ima danes ob 20. uri redno vajo. Vsi člani se naprošajo, da se je polnoštevilno in točno udeležijo.

Samomor 16-letne mladenke. V soboto smo poročali, da je v Gozdni ulici stanujoča 16-letna Marjeta Gufleitnerjeva izpila v samomorilnem namenu večjo količino octove kisline in so jo poklicani reševalci takoj prepeljali v bolnišnico. Tam so nesrečni mladenki nudili vso pomoč, ki pa je bila zaman. Včeraj zjutraj je po hudih bolečinah umrla. Kaj je mlado dekle gnalo v prostovoljno smrt, ni znano.

Krvav obračun. Včeraj sta popivala v gostilni Delavske pekarni na Tržaški cesti delavca Ribič in Butolen. Kmalu pa je prišlo med njima do krvavega obračuna. Butolen je namreč dolgoval Ribiču znesek 30 Din, in ko ga je Ribič na to opomnil, ga je tako razkačilo da se je sklenil maščevati nad njim. Nič hudega sluteč je Ribič odšel s svojo ženo iz gostilne. Ko je bil že precej vstran, je prišel Butolen za njim s kolom v roki in ga hotel napasti. V silobranu je Ribič potegnil nož in ga zasadel trikrat Butolenu v hrbet. Hudo ranjeni Butolen je moral iskati pomoči v bolnišnici. Ribiča pa so zaslili orožniki.

Dohodki mariborske carinarnice. V mesecu februarju so znašali dohodki mariborske carinarnice skupno 4 milijone 690.884.75 Din, in sicer dohodki uvoza 4 milijone 671.643.50 Din, dohodki izvoza pa 19.241.25 Din.

Četrti večer naših zgodovinarjev. V sredo 7. t. m. bo v Študijski knjižnici poročal predsednik mariborskega zgodovinskega društva g. prelat dr. Kovačič o Sv. Cirilu in Metodu v bizantinski veri. Vsi člani zgodovinskega društva so vlijudno vabljani.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes ob 20.15 predava g. senator dr. Frangeš o zelo aktualni temi: Italija, Nemčija in mi — v politično ekonomskem pogledu.

Cercle français. Redni občni zbor Francoskega krožka v Mariboru bo v petek 9. marca ob 18.30 v realni gimnaziji, pritličje, levo. Ako se ob tej uri ne zbere potrebno število članov, bo pol ure pozneje na istem mestu občni zbor, ki bo sklepčen negledé na število navzočih.

Društvo jugoslovanskih državnih upokojencev v Mariboru ima v petek 9. III. ob 15. odbovoru sejo v gostilni Koštomaj v Mlinski ulici, občni zbor pa v nedeljo 18. marca ob 9. v mali dvorani v II. n. Narodnega doma.

Organizator, stanovsko glasilo zasebnih nameščencev, ki ga izdaja Zveza društev privatnih nameščencev v Ljubljani, je izšel letos že v drugi številki. Obe letošnji številki sta pokazali, da se je preosnova iz mesečnika časopisa v mesečno socialno-politično in stanovsko-nameščensko revijo izvršila povsem posrečeno. Revija je v dravski banovini edina te vrste. Prinaša nadalje aktualno gradivo iz delovnega prava in socialnega zavarovanja, ki mora zanimati vsakega zasebnega nameščenca. Poleg članov o splošnih vprašanjih je zlasti zanimivo gradivo glede poslovanja socialno-političnih ustanov, kakor Pokojninskega zavoda, Trgovskega bolniškega in podpornega društva in Delavske zbornice. Februarška številka priobčuje članek dr. Branka Alujeviča: »Stremljenje za preosnovo socialnega zavarovanja«, nadalje o bodoči naložbi politiki Pokojninskega zavoda, razširjenju pokojninskega zavarovanja na vso državo itd. Revija prinaša tudi najnovejše razsodbe sodišč in upravnih oblastev, ki se tičejo obrtnega zakona in pokojninskega zavarovanja. Naroča se pri Zvezi društev privatnih nameščencev v Ljubljani, Čopova ulica št. 2. pr.

V torek humoristični večer g. Svengalija v »Veliki kavarni«.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani priredi dne 17. marca 1934 ob 11. uri v pisarni šefa postaje Maribor gl. kol. pismeno licitacijo, da se zaključi direktna pogodba za oddajo začasnega kol. bifeja na postaji Maribor gl. kol. za dobo šestih mesecev. V zakup se bo oddal del prostorov dosedanje restavracije, in sicer: gostilniška soba ob cesti, meščanska soba, gostilniški vrt, kiosk za bife in del kleti. Početek obrata je predviden dne 1. aprila 1934, lahko se pa od strani železniške uprave preloži tudi na poznejši termin. Kolkovane ponudbe je treba vložiti zapečatene in z oznako najkasneje do 17. marca 1934 do 11. ure pri šefu postaje Maribor gl. kol. Kot jamčevina se mora položiti najkasneje do 10. ure dne 17. marca 1934 pri postajni blagajni Maribor gl. kol. 10.000 Din v gotovini. Natančnejša pojasnila in pogoji so na vpogled pri podpisani direkciji, soba št. 59, vsak delavnik med 10. in 12. uro in pa pri šefu postaje Maribor gl. kol. med poslovnimi urami.

Razglas okrožnega urada za zavarovanje delavcev. V Službenem listu banke uprave je okrožni urad za zavarovanje delavcev razglasil, da je zaradi nerednega plačevanja zavarovalnih premij zašel urad v silne denarne težkoče. Ogrožena likvidnost OUZD ima neposreden vpliv na zdravstvene ustanove zlasti na bolnišnice, ki so danes bolj kakor kedaj prej odvisne od oskrbnin zavarovanju zavezanih bolnikov. Trpi pa radi tega tudi gospodarstvo. V dobi največje socialne stiske ne smemo na to zadevo gledati brezbrizno. Zavedati se moramo svoje dolžnosti nasproti socialnim ustanovam, ki so poklicane, da vrše važne humanitarne naloge. Z rednim plačevanjem prispevkov ne bo samo omogočeno dobro poslovanje urada in zdravstvenih ustanov, marveč se morajo tudi upravni stroški znatno znižati.

Vložitev davčnih prijav za odmero rentnine. Vse davčne zavezance, ki prejemajo rentnini zavezane dohodke (zakupnino za zemljišča in opremo, podnajemnine za opremljene in prazne sobe, lokale, obresti posojil, poslovnih in drugih terjatev itd.) opozarjamo, da poteče rok za vložitev prijave 31. marca 1934. Kdor ne vloži prijave v določenem roku, plača 3% odnosno 10% davka kot kazni.

Grajski kino. Do vključno srede izborna vojaška humoreska »Vesela tovariša«, Paul Hörbiger in Fritz Kampers. Film je dosegel sijajen uspeh. Naš prihodnji film: »Bodi moja!«

Kino Union. Od danes dalje vesela zabavna opereta »Beneška noč« z našim rojakom slavnim tenorjem Tinom Patierom, znano subreto Lizzy Balla in izvrstnim komikom Ludvikom Stösslom. Film poln krasnega petja in glasbe.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke omili naravna »Franz Josefova« grenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek: Zaprt.

Premiera »Natalije« bo sredi tega tedna. Autor tega dela je znameniti ruski klasik Turgenijev, ki je zanimivo snov te drame obdelal spretno in na odsko efektin način. Režira glavni režiser J. Kovič; nastopijo Kraljeva, Savinova, Dragutinovičeva, Zakrajškova, Starčeva, Furijan, Nakrst, Gorinšek, J. Kovič, F. Kovič, Blaž, Črnobori in mali Mohor. Originalne nove kostume je izdelala gled. šivilja gđ. Neratova.

»Jurček«, je naslov pravljici in zabavni otroški igri, ki jo je napisal Pavel Golica in bo njena premiera kmalu. Režira Rasberger, nastopijo Barbičeva, Gorinškova, Starčeva, Dragutinovičeva, Gorinšek, Harastovič, Medven, Rasberger, Skrbinšek, Grom, Črnobori, Verdonic in mali Mohor.

Ob 90-letnici Jurčičevega rojstva bo v gledališču dijaška predstava. Uprizore v petek, 9. tm. ob 15. uri Delakovo priredbo Jurčičevega »Desetega brata«.

Ko se začno krvne cevi poapnjevati, deluje uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice na redno izpraznitje črevesa in zmanjša visok naval krvi. Mojstri zdravniške vede priporočajo pri starostnih pojavih različne vrste »Franz Josefove« grenčice, ker odpravi zastajanje v želodčnem črevesnem kanalu in leno prebavljanje ter omili dražljivost živcev. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Statistika o zločinih. Žalostno je poglavje iz naše državne statistike o zločinih. Največ zločinov odpade na Severno Srbijo in Slovenijo. Umorov in ubojev je bilo brez premisleka največ v Hrvatski in Slavoniji, premišljenih umorov pa v Črni gori in Vojvodini. Največ zločinov proti tuji imovini je bilo v Srbiji, največ razbojstev pa v Črni gori. V splošnem je bilo največ zločinov po vaseh. V Severni Srbiji odpade na vsi 72%, na mesta pa samo 15% vseh zločinov. Smrtnih kazni je bilo izrečenih v Južni Srbiji 14, v Severni Srbiji 13, v Sloveniji 10, v Bosni in Hercegovini 9, na nekdanjem hrvatskem, dalmatinskem, vojvodinskem in črnogorskem področju pa po 1.

Vrhovno poverjenišvo agrarne reforme v Skoplju razglasa sledeče: Ministrstvo za kmetijstvo je ustavilo nadaljnje sprejemanje prošni za naselitev v južnih krajih. Zadnji čas se posamezniki sami ali z družinami zaradi nepoznanja razmer in ne da bi bili pozvani od agrarnih oblasti doseljujejo in prevzemajo zemljo, ki je že dodeljena drugim prosičcem, ter s tem izigravajo oblastne naredbe in se sami izpostavljajo nepotrebnim stroškom. Interesenti naj zato ne vlagajo novih prošni za naseljenje in naj se ne doseljujejo v južne kraje zaradi prevzema zemlje, dokler ne dobe zadevnega poziva od agrarnih oblasti, ker bodo v tem primeru zavrnjeni brez dodelitve zemlje. Sprejemanje novih prošni bo pravočasno razglašeno, oni pa, ki so že vložili prošnje prejšnjega leta, bodo po vrstnem redu obveščeni in opozvani, da prevzamejo zemljo za naselitev.

SK Železničar, tenis-sekcija.

V torek, dne 6. t. m. bo v restavraciji »Mariborski Dvor« ob 20. uri sestanek članov in interesentov teniške sekcije.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 2.4 stopinji C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 2.2 stopinji C nad ničlo; barometer je kazal pri 13.1 stopinjah 738.8; reduciran na ničlo pa 737.2; relativna vlaga 91; od včeraj na danes je padlo 0.5 mm padavin; vreme je oblačno in tiho.

Sejem za prašiče. Na sejem 2. tega m. je bilo pripeljanih 206 prašičev. Kupčija je bila slaba in je bilo prodanih 86 živali. Cene so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 95 do 110 Din, 7 do 9 tednov 150—160, 3 do 4 mesece stari 200—250 Din, 5 do 7 mesecev 330—360 Din, 8 do 10 mesecev 450—600 Din in leto stari 680—750 Din. Kilogram žive teže so prodajali 7 do 8 Din, mrtve pa po 9.25 Din.

Napredek našega strelskega sporta

Letni občni zbor Mariborske okrožne strelske družine

Včeraj dopoldne je bil v posebni sobi kavarne »Jadran« letošnji občni zbor Mariborske okrožne strelske družine, ki ga je otvoril in vodil duša strelskega pokreta na naši severni meji, nadvse agilen predsednik polkovnik g. Boža Putnikovič. Uvodoma je pozdravil številne zastopnike posameznih družin, zastopnike Sokola, Slovenskega lovskega društva, Narodne obrane, vojaškega okrožja ter zastopnika mariborske mestne občine.

Nato je g. polkovnik Putnikovič podal obširno predsedniško poročilo, iz katerega je bilo razvidno vse veliko delo in razveseljivo napredovanje strelskega sporta v severnem delu naše banovine. Mariborsko strelsko okrožje je dobilo v preteklem letu 30 novih zveznih strelskih družin, ki so bile ustanovljene večinoma na deželi, kjer napreduje strelski pokret z gigantskimi koraki. V mariborsko strelsko okrožje je včlanjenih 52 zveznih strelskih družin s skupno nad 2100 člani. Potrebno pa je, da se strelski sport še bolj razširi na našem podeželju, da se učvrsti nacionalni čut in da se v tem viteškem sportu izvežba čimveč ljudi. Vse družine tekmujejo med seboj, katera bo prva v delu in prirejanju strelskih tekmovanj. Težko je dati prednost tej ali oni, ker so vse več ko dobre. V preteklem letu se je izkazala mariborska strelska družina na velikih vsedržavnih tekmah v Beogradu, kjer je dosegla častno 3. mesto. Ob tej priliki je g. polkovnik ugotovil, da bi mariborska strelska družina prav gotovo bila prva, če bi razpolagala s tako dobrimi puškami, kakor nekatere druge družine. Iz vsega predsednikovega poročila je bilo razvidno, da se v tem viteškem sportu najvidnejše izraža naša narodna ideja in da je strelskemu pokretu bodočnost zjamčena.

Namesto obolelega tajnika upravnika g. Slavka Reje je na kratko orisal polkovnik g. Putnikovič ogromno organizacijsko in pisarniško delo, ki je bilo izvršeno v lanskem letu. Podrobno tajniško poročilo pa bo članom poslano po tom okrožnice.

Blagajniško poročilo, ki ga je podal ravnatelj g. Lušin, je izkazalo še terjatve zaostalih prispevkov včlanjenih družin. Okrožni odbor je v preteklem letu dobil podpore banovine, mariborske mestne občine in zasebnikov, za kar se vsem darovalcem izreče najpriskornejša zahvala. Na drugi strani pa je Mariborski okrožni odbor prispeval Pomožni akciji

mariborske mestne občine 500 Din, Pomožni akciji pobrežke občine pa 300 Din. Sledilo je poročilo revizorja g. ravnatelja Boltavzerja, ki je predlagal celokupnemu odboru razrešnico, kar je bilo tudi soglasno sprejeto.

Po kratkem odmoru so sledile volitve in je bila soglasno in z velikim odobravanjem izvoljena naslednja nova uprava: predsednik polkovnik g. Boža Putnikovič, odborniki gg.: inž. Dračer, polkovnik Petrinčič, podpolkovnik Stanešič, ravnatelj Lušin, major Gerovac, ravnatelj Sterger, Kaizer, Moravec, za Sv. Jurij ob Pesnici Terčelj, za Tezno Luk-

ner, za Svečino Gamzer in za Prepolje Samobor. Za revizorja sta bila izvoljena gg. ravnatelj Pogačnik in ravnatelj Boltavzer. Na glavnem občnem zboru Zveze strelskih družin v Beogradu bodo zastopali mariborsko okrožje gg. polkovnik Putnikovič, inž. Dračer in Moravec.

Pri raznoterostih so delegati posameznih strelskih družin orisali vse težave in zahteve svojih organizacij, nakar jim je sproti odgovarjal predsednik polkovnik g. Putnikovič. Pri tej priliki je naglasil velike zasluge merodajnih faktorjev, posebno tukajšnjih okrajnih glavarjev za napredek in razvoj strelskega sporta. Obravnavalo se je še več internih zadev, nakar je predsednik zaključil občni zbor, ki je pokazal moč, uspehe in disciplino naših strelcev.

Ptujske komunalne zadeve

S seje mestnega občinskega sveta.

V četrtek 1. t. m. je bila redna seja občinskega sveta pod predsedstvom župana g. Jeršeta. Župan se je uvodoma svojih poročil spomnil smrti bivšega mestnega župana in predsednika pekove zadruga v Ptujtu Tomaža Lozinška. Občinski svet je s trikratnim »Slava!« počastil njegov spomin. Nadalje je sporočil, da je odbor za javna dela, ki se imajo izvršiti iz državnega in banovinskega fonda za podpiranje brezposelnih, sklenil, da se sprejme v program tudi regulacija Grajene in zgradba zbiralnega kanala v okviru načrta za novo kanalizacijo. Za oba projekta je predlagan znesek Din 200.000. Ta znesek naj bi služil predvsem v kritje mezd za zaposlene, med tem ko bi stroške za material morala kriti občina, oziroma pri regulaciji Grajene prizadeti posestniki.

Pri dodelitvi zemlje agrarnim interesentom iz veleposestva Herberštajn se je v razdelitev pritegnilo tudi zemljišče ob Rogozniški cesti. Banska uprava v Ljubljani je naprosila, da se dodelitev tega zemljišča agrarnim interesentom razveljavi ter ga dodeli ptujski občini, ki bi bila pripravljena v primeru potrebe dati agrarnim interesentom drugo zemljišče na razpolago, ki bolj ustreza interesom agrarne reforme. Zemljišče leži namreč tik ob cesti v bližini kolodvorske nakladne postaje in je kot stavbišče posebno v industrijske namene zelo pripravno. Sedanja izpostava za ustanovitev industrije v Ptujtu, Hubert Klement, je stavil kot pogoj, da se mu da na razpolago stavbišče v bližini kolodvorske nakladne postaje.

Banska uprava se je tudi naprosila, da dovoli pobiranje trošarine na žganje in pivo po organih finančne kontrole, ker bi se s tem stroški za pobiranje trošarine

za občino zmanjšali in je podana tudi večja garancija za uspešno pobiranje. Direkcija državnih železnic v Ljubljani se je poročno zaprosila, da se uvede v poletni sezoni nov par potniških vlakov med Ptujem in Mariborom, ker nima Ptuj z okolico od 8.—17. ure primerne zveze proti Ljubljani in Mariboru. Generalna direkcija v Beogradu je pa prošnjo iz razlogov varčevanja odklonila. Nazadnje je sporočil župan, da je Klub koroških Slovencev v Ljubljani poslal mestni občini pismeno zahvalo v imenu pevskega zborov iz Koroške za lep sprejem in gostoljubje ob priliki koncerta, ki so ga v preteklem letu priredili v Ptujtu.

Sledilo je poročilo upravnega odbora. Poročevalec Mirko Ogorelec. Ob priliki sprejetja proračuna za tekoče leto je občinski svet sklenil, odprodati nekatere objekte, da se občina razbremeni pri odplačevanju dolgov. Na podlagi tega sklepa naj se prodajo naslednji objekti: Gostilna na sejmišču dosedanjemu najemniku Francu Kravini za vsoto 300.000 Din. Polleg hiše naj se odproda tudi prostor v izmeri 540 kv. metrov, ki občini ni neobhodno potreben, a ga kupec ni mo bil. Objekt je bil sodno cenjen na 268.000 Din. Poslopje pivarne poleg deške osnovne šole se proda čevlarskemu mojstru Ratistojniku za znesek 65.000 Din; sodno cenjeno je bilo na 73.000 Din. Mitnica pri dravskem mostu se proda pekovski mojstru Jožefu Lašiču za znesek 120.000 Din. Hiša je bila sodno cenjena na 90.000 Din. Pri vseh objektih si občina pridržuje predkupno pravico, ako bi jih nameravali novi lastniki prodati. Vse te predloge je občinski svet soglasno odobril.

Za revizorje za pregled in odobritev bilance Mestne hranilnice se določijo obč. svetniki: Anton Brenčič, Franc Lenarčič in Mirko Ogorelec, ki bodo fungirali kot stalen odsek, ki naj vzdržuje stike med občino in mestno hranilnico. V sni-slu določb gradbenega zakona se določijo v gradbeni odbor gg. župan Jerše, ing. Urbančič in sanitetni referent doktor Vrečko. Krajevna potreba za podelitev gostilniške koncesije na Ljutomerski cesti št. 8. se prizna prosilki Neži Žilavec, ki mia itak že dovoljenje za oddajanje jedil in brezalkoholnih pijač. V vec, ki ima itak že dovoljenje za oddajeno tretjino, in sicer na ta način, da se proda 12 vstopnic za ceno 8 vstopnic. Alarmno omrežje za gasilce se izpopolni in razširi za sedem zvoncev. Stroški so preračunjeni na 4400 Din. Za izvršitev javnih del, kakor vodovoda in kanalizacije, se odobri najetje delnega posojila v znesku 500.000 Din. V program javnih del ki se bodo izvršila iz državnega fonda in fonda banovine, se je sprejel tudi načrt zgradbe vodilnega kanala ob Dravi v smislu načrta za kanalizacijo mesta in regulacijo Grajene v skupnem znesku 200.000 Din.

Poročilo pravnega odseka. Referent obč. svetnik g. Gorup. V domovinsko zvezo se sprejmejo sledeče osebe: banovinski zdravnik dr. Matej Mrgole, Katarina Cestar, Matija Špilak, Janez Perger in vdova Zalka Dostalova. Sklepi ubožnega sveta, ki je zvišal nekaterim mestnim revežem podpore, se odobrijo.

Kot zadnja točka je bila na vrsti odobritev bilance in likvidacija mestnega autopodjetja. Upravni odbor je predložil bilanco tega podjetja obč. svetu s predlogom za razrešitev odbora in da prevzame mestna občina aktivne in pasivne, ter izvede končno likvidacijo podjetja. Glasom bilance znaša čista izguba za celo dobo 3-letnega obratovanja Din 251.902, ki bi se eventualno zmanjšala, ako bo mogoče inventar po višji ceni prodati, kot je vnešen v bilanco. Prijavilo se je več občinskih svetnikov k besedi in nastala je precej burna debata, ki je končala s tem, da se predlog ni odobril, temveč se je izvolil odsek, ki ima nalogo ugotoviti vzroke te visoke pasivnosti.

Po javni seji je sledila tajna, na kateri so se obravnavale razne personalne zadeve. Glavna točka dnevnega reda pa je bila, uveljaviti službeno pragmatiko za mestne uslužbenke, ki je bila s 1. januarjem 1933 ukinjena. Ta pragmatika se spremeni v toliko, da se plače mestnih nastavlencev zenačijo s plačami državnih nameščencev, v kolikor ni občina vezana po posebni pogodbi.

Anton Čehov:

IZPIT

»Učitelj zemljepisja Galkin je name hud in videli boste, da padem«, je dejal poštni uradnik Jefim Saharič Fendrikov, bradat sivolasec z vsega spoštovanja vredno plešo in solidnim trebuškom. »Padem, to je tako gotovo, kakor gotovo je Bog. In hud je name le zaradi malenkosti. Nekoč je prišel k okencu s priporočenim pismom in se rinil naprej, da bi prvo sprejel njegovo pismo. To vendar ne gre. Saj je olikan človek, naj bi bil torej tako dober in se pokoril redu. »Dragi gospod«, sem mu dejal, »prosim, počakajte da pridete na vrsto.« Tedaj se je razsrdil in sedaj se hudoje name. Mojemu malemu Jegorju daje kljuke in mene zasmehuje po vsem svetu. Šel sem nekoč mimo Kuhtinove gostilne, pomolil je skozi okno kaj za biliard, pokazal name in vzkliknil: »Glejte, gospodje, tu gre žigosana znamka!«

Pivomjodov, učitelj ruščine, ki je stal s Fendrikovim v predstobi okrožne šole in malomarno jemal od njega cigareto, je skomignil z rameni in ga pomiril:

»Ne vznemirjajte se. Ni se še primerilo, da bi padel kdor dela, kakor vi, izpit samo zato, da bi dosegel čin. Tu gre vendar samo za formalnost!«

Fendrikov se je nekoliko umiril, a to ni trajalo dolgo, zakaj vstopil je Galkin, mlad mož s tenko razcefrano brado. Nosil je platnene hlače in nov moderen frak, strogo pogledal Fendrikova in šel dalje.

Nato so naznanili, da pride nadzornik vsak čas. Fendrikova je tresel mraz;

pričakoval je stvari, ki pridejo, z onim strahom, ki ga tako dobro poznajo obsojenci in izpraševanci. Takoj zatem je pritekel skozi predstobo vodja ukrajine šole Hamov, za njim pa veroučitelj Zmježalov. Isto pot so šli tudi ostali učitelji, da dostojno sprejmejo nadzornika. Ta — imenoval se je Ahahov — je glasno pozdravil navzoče, pogodrnjal zaradi prahu in izgubil v šolskem poslopju. Pet minut kasneje se je pričel izpit.

Najprej sta prišla na vrsto dva popovska sinova, ki sta hotela postati učitelja na selu. Eden je izletel, drugi je padel. Ta se je vseknil v rdeč robec, trenutek zamišljeno obstal in potem odšel. Potem sta prišla na vrsto dva, ki sta napravila izpit za enoletno prostovoljstvo. In sedaj je bila ura Fendrikova.

»Kje ste zaposleni?« ga je vprašal nadzornik.

»Sem poštni uradnik pri tukajšnjem poštnem uradu, vaše blagorodje!« je odgovoril, se vzravnaval in se trudil, da bi prikrikl, kako se mu tresejo roke. »Slišim že 21 let in sedaj zahtevajo od mene spričevalo za čin kolegijškega registratorja. Zato si usojam napraviti izpit.«

»Dobro. Torej najprej narekovanje.« Pivomjodov je vstal, se odkaljšal in pričel narekovati. Skušal je ujeti kandidata z besedami, ki se ne pišejo čisto tako, kakor se izgovarjajo. Vendar je bilo navzlic njegovim zankam narekovanje povoljno. Bodoči kolegijški registrator je napravil prav malo napak, dasi je bolj pazil na lepopy, nego na pravopis.

»Narekovanje gre«, je izjavil nadzornik.

»Dovolite mi, vaše blagorodje, pove-

dati«, je pričel Fendrikov in pri tem poškilil na svojega sovražnika Galkina, »da sem geometrijo studiral po Dabidovljevi knjigi, tudi me je poučeval nečak Barzopoj iz kijevskega samostana. Tudi planimetrijo sem studiral in stereometrijo.«

»V našem programu ni nič o stereometriji.«

»Kako? In jaz sem se mučil z njo ves mesec... Če bi bil vedel zato!«

»No, pustimo geometrijo. Sedaj se bomo bavili z vedo, v kateri ste kot poštni uradnik gotovo najbolje podkovani. Zemljepis je vendar znanost postiljonov.«

Vljudno smehljanje na obrazih učiteljev. Fendrikov pa se ni strinjal s tem, da je zemljepis znanost postiljonov. (O tem ni bilo nič pisanega niti v poštnem pravilniku, niti v okrajnih predpisih.) Iz gole vljudnosti je dejal: »Tako je«. Nervozno je pokašljeval in v strahu pričakoval vprašanj. Njegov sovražnik Galkin se je udobno naslonil na stoli in ga, ne da bi ga pogledal, počasi vprašal:

»Povejte, kakšno vladno ima Turčija?«

»Da... turško.«

»Hm, turško... To je prožen pojem. Turčija ima ustavno vladno. Sedaj... imenujte mi pritoke Gangesa.«

»Zemljepis sem predelal po Smirnovu in, oprostite, ne prav natančno. Gangesa, to je reka v Indiji, ki se izliva v morje...«

»Tega vas nisem vprašal. Vedel bi rad, kako se imenujejo dotoki te reke. Ne veste?... Čudno... Povejte, v kateri guberniji stoji Žitomir?«

Čelo Fendrikova je pokrnil mrzel znoj. Mežikal je in požiral kakor da je pogolt-

nil lastni jezik. »Za Boga resničnega, vaše blagorodje«, je mrmral: »Dvajset eno leto služim in sedaj pride kaj takega kar... Vse svoje življenje bom molil...«

Dobro, pustimo zemljepis. Na kaj ste se pripravili iz aritmetike?«

»Tudi z aritmetiko je tako... Vse svoje življenje bom molil... Od praznika Marije Pomočnice sem se učil zaman. Sem prestar za tako učene stvari. Bodite milostni, vaše visoko blagorodje, vse življenje bom molil za vas.«

Na Fendrikovljevih trepalnicah so zablesčale solze.

»Pošteno in zvesto sem služil... postim se... Celo oče dijakom lahko potrdi. Bodite plemeniti, vaše blagorodje!«

»Toda ali se niste pripravili?«

»Na vse sem se pripravil, a se ne morem ničesar spomniti. Kmalu jih bom šestdeset, kako naj se potem ukvarjam z znanostmi? Bodite usmiljeni!«

»Naročil si je že čepico s kokardo«, je pripomnil dijakon Zmježalov in se zasmejal.

»Dobro, pojdite!« je dejal nadzornik.

Uro pozneje je šel Fendrikov z učitelji v Kuhtinovo krčmo na čaj. Slavil je zmago. Obraz mu je sijal, v očeh mu je žarela sreča; le to, da se je vsak trenutek popraskal po glavi, je govorilo, da ga muči neka misel.

»Škoda, škoda«, je mrmral. »Takšna neumnost, takšna neumnost!«

»Kakšna neumnost?« ga je vprašal Pivomjodov.

»Čemu sem se učil stereometrije, če je ni v programu? Ves mesec sem se trafil s to zoprnojo. Škoda, škoda!«

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

Tudi sužnje, ki so pele princu Aftagadu o koprnečih princesah, so utihnile. Princ je sklanjal glavo, prevzemala ga je dremavica utrujenosti in naveličanosti dolgotrajnega potovanja.

Cesta se je vila vedno bolj strmo, in vedno bolj leno se je pomikala po njej karavana daljnih popotnikov. Gozd praprotnih palm se je redčil, dokler ga ni proti vrhu griča zamenjal pašnik, porasel z bujno travo in pisanimi cveticami. Nad njim so se spreletavali veliki metulji, prhutali s svojimi pisanimi krili in se spuščali na cvetove. Iz gozda se je oglašalo ščebetanje veselih ptic.

Karavana je dosegla vrh. Cesta se je zleknila po skoraj ravnem hrbtišču in se nato počasi spustila navzdol proti reki in prostorni ravnini. Vojščaki so zadržali slone. Vse oči so se obrnile v daljavo, kjer se je pod nizkim skalnatim gričem blestelo veliko mesto. Med visokimi kockastimi hišami so se dvigali stebričasti stolpi svetilišč, vitki pozlačeni obeliski in za njimi so stale ogromne

piramide. Vmes so dvigale proti nebu svoje zelene krone košate palme ter jih pozibavale v rahlem vetru.

»Semisiris! Semisiris!« so vzkliknili vojščaki in sužnji, spremljevalci princa Aftagada in princeze Evalaste.

»Semisiris! Silni Semisiris!« sta zašepetala princ in princeza, ki ju je prevzela očarljiva slika vlemesta sredi prekrasne pokrajine prav tako, kakor njuno trudno spremstvo.

»Semisiris! Silni Semisiris!« je šlo od ust do ust.

Po dolgih, utrudljivih tednih potovanja preko voda in gora se je zablestel pred očmi karavane tako željno pričakovani cilj. Njegova podoba je presegala vsa pričakovanja in spričo nje se je kakor megla spričo solnčnih žarkov razblinilo v nič vse nezadovoljstvo, izgnila je utrujenost, pozabljeno je bilo vse prestano.

»Semisiris! Silni Semisiris!«

Ime, ki se je izgovarjalo po vseh ce-

linah z občudovanjem, spoštovanjem in hrepenenjem...

Ta silni bajni Semisiris se je blestel v vsem svojem pravljicnem blesku pred karavano sedemnajstletnega azteškega princa Aftagada in šestnajstletne princeze Evalaste, ki ju je oče, kralj azteški Iltamagad, zaveznik in podložnik velikega vladarja Atlantide, faraona Semisa Ofirisa, poslal na pot, da izpolnita svoje poslanstvo, v imenu njega in naroda njegovega, mu izkažeta svojo podložnost, spoštovanje in občudovanje, mu poklonita v dar svojo čisto mladost ter ga poprosita za dar omike in znanja, pridržanega samo redkim izvoljencem tedanjskega sveta.

Vedela sta, da je lep Semisiris, da je bogat in mogočen, ko pa sta ga sedaj zagledala z vrha griča, vsega obsijane- ga od solca, vsega bleščečega se v zlatu, zgrajenega iz velikih palač, ogromnih svetilišč in še ogromnejših piramid, je ta pogled presegel vsa pričakovanja. Sedemnajstletni princ in šestnajstletna princeza nista mogla spregovoriti besede, mogla sta vzklikniti samo:

»Semisiris! Silni Semisiris!«

In spremstvo njuno je ponavljalo za njima besedi vzhajenja, padalo na zemljo, udarjalo s čeli ob tla in mrmralo za-

hvalnico velikemu bogu, solnčnemu Rāju, ustvaritelju in ohranjevalcu sveta, zaščitniku Semisirisa in prijatelju izvoljenega ljudstva atlantskega, prvega med prvimi.

»Prah smo bili in v prah nas lahko spremeniš, ti veliki ti Râ! Tvoji sužnji smo in ti si naš vladar, ti Râ! Od jutra do večera in od večera do dne naj se glasi hvalnica naša tebi, ti veliki, ti Râ! Hvala ti, da si nam izkazal najvišjo milost svojo in si nas privedel v svoj Semisiris, ti veliki, ti Râ! Hvala ti za princa vseh princev, občudovanega med občudovanimi, za Aftagada našega; in za princezo med princesami, občudovano med občudovanimi, za Evalasto našo, ti veliki, ti Râ!«

Tako so molili v prahu ležeči rdeči vojščaki, sužnji in spremljevalci.

Iz ekstatičnega zamaknjenja jih je predramil šele ukazujoči Aftagadov glas:

»Dvignite se! Dalje!«

Vojščaki in sužnji so spet zavzeli svoja mesta, sloni so premaknili stopaste noge in azteška karavana je nadaljevala svojo pot proti središču sveta, mestu mest, Semisirisu. Cesta se je vila sedaj navzdol, na kakor miza ravno pokrajino.

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Revija mariborskih nogometašev

Na igrišču SK Železničarja so včeraj nastopile štiri enajstorice mariborskih reprezentativcev

Po nalogu Ljubljanske nogometne združenje je mariborski okrožni odbor včeraj popoldne organiziral nogometni turnir v korist blagajne LNP, ki je bil ob enem revija naših najboljših igralcev. Prvotno bi se morali srečati ISSK Maribor in SK Rapid ter SK Železničar in SK Svoboda. Ta sklep LNP pa se je na zadnji seji OOLNP v toliko spremenil, da je okrožni kapetan g. dr. Odon Planinšek zaradi prepovedi igranja javnih tekem SK Rapida od strani policijskih oblasti postavil štiri teame, in sicer rdeče, zelene, bele in modre.

Za včerajšnji tekmi je bilo še precej zanimanje. Okoli 300 ljudi je po zimskem presledku prišlo na igrišče SK Železničarja, ob boljši reklami bi jih nemara bilo še več. Zamisel OOLNP, namesto klubskih tekem odigrati turnir teamov, je bila prav dobra, ker je na eni strani nudila igralcem dober trening, na drugi strani pa so se lahko klubski funkcionarji prepričali o znanju svojih igralcev. Nekateri igralci, ki so včeraj nastopili, so pokazali solidno znanje, večini pa manjka še trening. To se je pokazalo obkroženo v drugem polčasu, ko je manj treniranim povsem pošla sapa. Neglede na to okolnost pa sta bili obe tekmi prav živahni in borbeni.

Poudariti moramo tudi discipliniranost igralcev, ki so se do zadnjega odzvali vabilu okrožnega kapetana g. dr. Planinška. Spričo izkušnji, ki smo jih imeli s podobnimi tekmami, je to precejšen uspeh in kaže, da si je novi okrožni odbor z dr. Planinškom na čelu mogel pridobiti primerno avtoriteto.

Kot prvi par so nastopili

Zeleni:rdeči 4:2 (4:2).

Zeleni: Rasbacher, Strnad, Novak, Tomazič, Tkalec, Jakec, Filipec, Jakec 2,

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: Pokalne tekme. Sparta:Hašk 1:0 (1:0)!!; Gradjanski:Viktoria 8:1 (3:0); Concordia:Makabi 3:0 (1:0); Ličani:Železničar 2:1.

Novisad: Jugoslavija:NAK 5:2 (2:2).

Subotica: Žak:SAND 5:0 (2:0). Prvenstvena tekma.

Beograd: BASK:reprezentanca I. razreda 3:1.

Aleksandrija: BSK:reprezent. Egipta 2:2 (2:0).

Praga: Sparta:Čechie Karlin 7:2, Slavija:Bohemians 2:0.

Dunaj: Admira:Wien 6:2, FAC:Sportklub 1:1, Rapid:WAC 10:0!!; Avstria:Vienna 1:0, Libertas:Waker 4:1.

Gradec: Sportklub:Sturm 5:0 (3:0), GAK:Avstria 7:1 (1:1).

Dasko, Selinšek, Rožmarin. (Vsi SK Svoboda).

Rdeči: Zelan, (M), Oka (M), Marčinko (R), Baumgartner (R), Kirbiš (M), Zgonc (Z), Verbnik (R), Baumel (R), Vesnaver (M), Bišof (R), Vidovič (R).

Tekma je nudila nekoliko napetih momentov, sicer pa je potekla mirno in monotono. Rdeči so bili v polju mnogo boljši, niso pa razpolagali z napadom, ki bi znal streljati na gol. Na drugi strani pa so imeli v prvem polčasu slabega vratarja, ki je prav za prav zakrivil poraz. V drugem polčasu je vratarja zamenjal Pišef, ki je pokazal čedne parade. Zeleni so v drugem polčasu nekoliko popustili, vendar pa je zmaga z ozirom na požrtvornost igralcev bila zaslužena. Sodil je g. Vesnaver.

V drugi tekmi so se srečali

Modri:beli 5:4 (1:2).

Modri: Švaighofer, Frangeš II, Frangeš III, Ronjak, Frangeš I, Škof (vsi SK Železničar), Jurgec (M), Prinčič (R), Konič (M), Ogrizek (M), Heller (R).

Bel: Kosem (R), Barlovič (R), Wagner (Z), Klipsteter, Seifert, Fučkar (vsi SK Rapid), Lešnik, Pavlin, Pezdikek, Eferl, Habith (vsi SK Železničar).

Po postavah sodeči, bi morali zmagati beli. Beli so imeli sicer proti koncu prvega polčasa igro v rokah, toda nekaj neodločnosti v napadu, nekaj pa precej resna obramba v moštvi modrih sta povzročili poraz. Modri so igrali z veliko ambicijo in je tudi kombinacijska »mašinerija«⁹ boljše funkcionirala. Sodil je g. Nemec.

Prihodno nedeljo se bo turnir v korist blagajne LNP nadaljeval, in sicer bodo igrali zeleni proti modrim ter rdeči proti belim.

Sokolstvo

Sokolsko društvo Vojnik je poslalo začetkom leta na vse občinske uprave in tudi mnogim privatnikom tiskano prošnjo s pošto položnico za prispevke za gradnjo telovadnice. Tej prošnji se je od zvalo prav malo občin, dasi smo stavili v to akcijo veliko upanja. Ker bi radi pričeli čimprej graditi telovadnico, prosimo ponovno tem potom občinske uprave in tudi privatnike, da se odzovejo prošnji ter prispevajo vsaj po 10 Din. Društvo ima mnogo telovadečih mladine in članstva, a v zimskih mesecih ne more telovaditi zaradi pomanjkanja telovadnice. Odbor.

Jezikovni zaklad človeštva.

Francoska akademija je zbrala podatke o številu jezikov, ki jih govori človeštvo. Posebna komisija je ugotovila, da je na svetu 6760 različnih jezikov, živih je pa samo 2796. Na prvem mestu je angleščina s 160.000.000 ljudi, poleg tega jo pa govori še 60.000.000 Neangležev. Izmed kulturnih jezikov sledita angleščini nemščina in ruščina, ki odpade na vsako po 90 milijonov ljudi, na španščino 55 milijonov, na francoščino in italijanščino po 45 milijonov, na portugalsčino pa 30 milijonov. Francoščina je sicer materinski jezik 45.000.000, govori jo pa 75 milijonov. Človek bi ne verjel, da ima angleščina največji besedni zaklad, namreč 445.000 različnih besed, med katerimi je 60% francoskega izvora, kakor trdijo Francozi. Na drugi strani pa trdijo na podlagi angleškega očenaša, da je devet desetih besed anglosaškega izvora. Francoski besedni zaklad obsega 210.000 besed, nemški 150.000, ruski in italijanski po 140.000, španski pa 120.000 besed.

Predor med Evropo in Afriko.

V Madridu zaseda že več tednov glavni odbor komisije, ki proučuje načrt podmorskega predora, ki naj bi spajal Evropo z Afriko od Gibraltarja do Ceute. Predsednik tega odbora je neki polkovnik Jaremijas, ki se že 10 let ukvarja z omenjenim načrtom in se je v svojem pismenem referatu zaklel, da bo ostal temu načrtu zvest do svoje smrti. Stroški za realizacijo načrta so preračunani na okroglo 3000 milijonov dinarjev. Strojovnjaki, ki tudi že več let studirajo načrt predora, si še niso edini in tudi mednarodne vojaške oblasti niso še dale svojega pristanka.

Postelja najboljša zdravilo.

Kadar je moral stari, modri Tayllerand rešiti težak, pereč problem, je dejal, da ima važno sejo, v resnici je pa šel in ležal k počitku. Ležal je večkrat ves dan in vso noč, ko je pa vstal, je zvedel, da je problem deloma rešen že sam po sebi, a kar je še ostalo, se mu je zdelo že mnogo lažje. Ta stara modrost je prišla zdaj zopet do veljave v Ameriki. Nedavno je pisal ameriški pisatelj Barton v »Herald Tribune«⁹ o nekem veljaku, ki je bil s svojimi živci na koncu. Obrnil se je na zdravnika, ki mu je svetoval, naj v soboto popoldne leže k počitku in ostane v postelji do ponedeljka zjutraj. Je in pije naj malo in vse misli naj podi od sebe. Če že hoče, lahko čita, toda samo lahko literaturo. Po potrebi lahko tudi nekoliko kadi. Mož je storil tako in glej, v ponedeljek zjutraj je bil čil in zdrav brez vsakega zdravlila. V spominih sira Henryja Lucyja se omenja stara vdova, ki je bila tako čila in zdrava, da jo je občudoval ves London. O nji so govorili, da se zapre vsak teden za en dan v temno sobo, kamor ne seže roben ropot. Tam leže v postelji in obuja spomine na svojo mladost. Večina zmed je zdaj na svetu samo zato, ker vodijo svet preutrujeni ljudje. Vse drugače bi bilo, če bi ljudje znali ceniti počitek. Najboljše zdravilo je postelja.

Prebivalstvo Mukdena.

Po zadnjih službenih podatkih je štel Mukden koncem lanskega decembra 378.513 prebivalcev. Od teh je 256.000 moških in samo 122.000 žensk. Mukdenskim mladenkam se torej ni treba bati, da bi ostale samice.

Mali oglasi

Prodajam

ENODRUŽINSKA HIŠA na prodaj. Pobrežje, Nasipna ulica 62, Kranjc Anton. 882

NOVO, MEHKO SPALNICO lakirano, za 1600 Din, prodaja mizarstvo, Miklošičeva 6. 880

OTROŠKI VOZIČEK prodajam. Kodrič, Zrkovska cesta 3, Pobrežje. 877

DVE STAVBENI PARCELI, ena vogalna v največjem centru takoj na prodaj. Valjak, Maribor. 813

KRASEN OBJEKT, stavbišče 1800 m², velika dvorana postranski prostori, izborne kleti, v centru, takoj na prodaj. Valjak, Maribor. Kimo Union. 812

Razno

SVETLI PRÉMOG DIN 37.—Mejovšek, Tattenbachova ul. 13, Tel. 2457. Karbopaket. 860

Kupim

OTROŠKI VOZIČEK v dobrem stanju kupim. Delavska ul. 59. 883

Kupim dobro ohranjeni »SINGER«⁹ ŠIVALNI STROJ. Ponudbe na Biščak, Aleksandrova cesta 43, pritličje. 837

Službo dobi

ČEVLJARSKE POMOČNIKE

za galanterijsko delo sprejme Vilko Blatnik, Maribor, Gosposka ulica 1. 829

Službo išče

MORNARSKI URADNIK

z večletno prakso išče nameščenje kot delovodja strojne delavnice. Cottič, Ljubljana, Kobaridska 52. 815

Stanovanje

SPREJMEM

na stanovanje in hrano. Korosčeva ulica 1, vrata 9. 878

SOBO in MALO KUHINJO oddam dvema mitnima osebam s 1. aprilom. Pobreška cesta 21, blizu Magdalene. 876

LEPO, DVOSOBNO STANOVANJE

popolnoma separirano, oddam zelo poceni stranki, ki plača za par let naprej. Naslov na upravo »Večernika«⁹ pod šifro »Pripravnica za umokojenca«. 874

STANOVANJE

sobo in kuhinjo, oddam s 1. aprilom v najem. Stritarjeva ul. 31. Vprašati Vicel, Gosposka ul. 5. 816

Sobo odda

BOLJŠEGA DELAVCA sprejem na stanovanje in hrano. Frankopanova ul. 15, dvorišče, levo. 881